

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy a soudců JUDr. Marie Žiškové a JUDr. Jana Rutsche v právní věci žalobkyně **Mgr. E. T.**, zastoupené Mgr. Romanem Stýblem, advokátem se sídlem v Brně, Husova 8a, proti žalovanému **Krajskému úřadu Olomouckého kraje**, se sídlem v Olomouci, Jeremenkova 40a, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 1. 2003, č. j. OSŘ/22/03-SŘ/21/Ti, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 17. 1. 2005, č. j. 22 Ca 166/2003-47,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobkyně **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Včasnou kasační stížností se stěžovatelka (dále i „žalobkyně“) domáhala zrušení shora označeného pravomocného rozsudku, kterým krajský soud zamítl její žalobu na zrušení citovaného rozhodnutí žalovaného. Tímto rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí stavebního úřadu Magistrátu města Olomouce (dále jen „stavební úřad“), jímž byl zamítnut návrh žalobkyně na povolení obnovy řízení o změně stavby před jejím dokončením.

Z odůvodnění napadeného rozsudku se podává následující. Krajský soud popsal skutkový stav věci a uvedl, že žalobkyně se domáhala obnovy řízení o změně stavby před jejím dokončením z důvodů uvedených v § 62 odst. 1 písm. a) a c) zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Nové skutečnosti měly dle žalobkyně spočívat v tom, že došlo ke změně stávajícího projektu

sousedova rodinného domu, ke změně půdorysu, výškového rozsahu stavby, konstrukčního a dispozičního řešení stavby a umístění stavby na pozemku. Žalobkyně tvrdila, že tyto skutečnosti nemohla uplatnit v průběhu řízení o změně stavby, neboť nebyly zřejmé z projektové dokumentace a navíc o rozsahu změn ji stavební úřad oznámením o zahájení řízení dostatečně neinformoval. S tím krajský soud nesouhlasil, neboť podle něj oznámení o zahájení řízení o změně stavby nemusí obsahovat vyčerpávající popis všech změn stavebního povolení. Stavební úřad je ale povinen dát účastníkům řízení možnost seznámit se s těmito změnami včetně kompletní podkladové dokumentace. Této povinnosti v daném případě dostál, žalobkyně však zůstala nečinná. Žádný z důvodů obnovy řízení uvedených v § 62 odst. 1 písm. a) a c) správního řádu tedy neshledal. Dodal ještě, že v řízení o obnově měla být ve smyslu § 33 odst. 2 správního řádu informována o tom, že stavební úřad hodlá vydat ve věci rozhodnutí. Toto pochybení však dle krajského soudu nemělo vliv na zákonnost rozhodnutí o obnově řízení, a to s ohledem na charakter tohoto řízení. V něm totiž správní orgány neprováděly žádné dokazování, neboť vycházely ze správního spisu a z tvrzení žalobkyně obsažených v návrhu na obnovu řízení. Námitkami žalobkyně, že stavební úřad porušil ustanovení § 33 odst. 2 správního řádu také v řízení o změně stavby před dokončením a že v tomto řízení nebyla projektová dokumentace založena do správního spisu v době, kdy se s jeho obsahem žalobkyně mohla seznámit, se soud nezabýval pro jejich opožděnost.

Kasační stížnost obsahovala tyto stížní body. Stěžovatelka namítla, že se z oznámení stavebního úřadu o zahájení řízení o změně stavby před dokončením nedozvěděla popis skutečných změn. Dovodila, že na vyrozumění vztahující se ke změně stavby spočívající v podstatných odchylkách je třeba klást vyšší požadavky. Není-li popis takových změn dostatečný a vyčerpávající alespoň co do označení těchto podstatných odchylek, pak není vůči účastníkovi řízení uplatněn transparentní postup a on tak nemůže účinně hájit svá práva a zájmy ve smyslu ustanovení § 3 správního řádu. Tím je porušena také zásada součinnosti, což zakládá důvod k obnově řízení dle § 62 odst. 1 písm. c) správního řádu. Navíc podle žalobkyně nebyla ve správním spise po dobu sedmidenní lhůty, která jí po oznámení o zahájení řízení běžela k podání námitek (od 14. 11. 2001 do 20. 11. 2001), založena projektová dokumentace. Tento závěr žalobkyně dovodila z faktu, že tato dokumentace byla ověřena dle razítka až dnem 29. 11. 2001 a teprve tímto dnem se stala závazným podkladem pro realizaci požadovaných změn stavby. Soud podle ní pochybil, pokud nezkoumal, kdy byl projekt stavebníky skutečně předložen, protože tak nezjistil úplně skutkový stav věci. Tyto vady dle žalobkyně představují důvod pro podání kasační stížnosti dle § 103 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002, soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatelka dále vytkla soudu, že shledal její námitky o zmíněné absenci projektové dokumentace ve správním spise a o nedodržení ustanovení § 33 odst. 2 správního řádu v řízení o změně stavby opožděnými. Podle žalobkyně lze z obsahu žaloby dovodit, že oba tyto žalobní body v žalobě vymezila, protože je zřejmé že obecně brojila proti porušení svého práva na účast v řízení a uvedené výtky představují konkretizaci takto obecně formulovaného žalobního bodu. Soud proto tuto právní otázku posoudil nesprávně a v tom spatřovala žalobkyně důvod kasační stížnosti dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. V následné stížní námitce žalobkyně sdělila, že teprve v dubnu 2002 zjistila, že základy stavby sousedního domu jsou budovány v jiných půdorysných hranicích. Právě toto zjištění bylo pro ni novou skutečností, která zakládá důvod pro obnovu řízení dle § 62 odst. 1 písm. a) správního řádu. V návaznosti na to uvedla, že rozsudek soudu postrádá náležitosti stanovené § 157 odst. 2 občanského soudního řádu, zejména popis skutkového stavu, jakož i následných úvah směřujících k odůvodnění výroku. Proto je přesvědčena, že napadený rozsudek je zatížen i vadou nepřezkoumatelnosti ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Navrhla

proto jeho zrušení a vrácení věci krajskému soudu. Požádala také o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Žalovaný podal ke kasační stížnosti vyjádření, ve kterém důvody kasační stížnosti odmítl. V průběhu správního řízení o změně stavby před dokončením byla stěžovatelka dle jeho vyjádření jako jeho účastnice řádně obesílána a byla jí poskytnuta možnost vyjádřit se k podkladům ve lhůtách stanovených zákonem. V přístupu k podkladům nebyla ničím a nikým omezována. Forma oznámení o zahájení řízení dle stavebního zákona není, pokud se týká popisu projednávané stavby, nijak předepsána. Pro řádnou orientaci účastníka je postačující, obsahuje-li toto oznámení o jakou stavbu se jedná, kdo je jejím investorem a na kterých pozemcích je umístěna. Bližší údaje může účastník řízení zjistit u stavebního úřadu, kde jsou všechny podklady včetně projektové dokumentace k nahlédnutí. Tak tomu bylo i v projednávané věci. Náhlé zjištění stěžovatelky, že stavební změna stavby neodpovídá jejím představám, nemůže být samo o sobě důvodem obnovy řízení. Podle žalovaného tak nebyla prokázána existence důvodů pro obnovu řízení uvedených v ustanovení § 62 odst. 1 písm. a) a c) správního řádu, o které žalobkyně svůj návrh na obnovu řízení opírala. Navrhl proto zamítnutí kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Podle § 62 odst. 1 správního řádu se řízení před správním orgánem ukončené rozhodnutím, které je v právní moci, na návrh účastníka obnoví, jestliže a) vyšly najevo nové skutečnosti nebo důkazy, které mohly mít podstatný vliv na rozhodnutí a nemohly být v řízení uplatněny bez zavinění účastníka řízení; b) rozhodnutí záviselo na posouzení předběžné otázky, o níž bylo příslušným orgánem rozhodnuto jinak; c) byla nesprávným postupem správního orgánu účastníkovi řízení odňata možnost účastnit se řízení, mohlo-li to mít podstatný vliv na rozhodnutí a nemohla-li být náprava zjednána v odvolacím řízení; d) rozhodnutí bylo vydáno vyloučeným orgánem, mohlo-li to mít podstatný vliv na rozhodnutí a nemohla-li být náprava zjednána v odvolacím řízení; e) rozhodnutí se opírá o důkazy, které se ukázaly nepravdivými, nebo rozhodnutí bylo dosaženo trestným činem.

Podle § 63 odst. 1 správního řádu obnovu řízení povolí na návrh účastníka řízení nebo nařídí správní orgán, který ve věci rozhodl v posledním stupni. Podle § 64 odst. 1 správního řádu nové řízení ve věci provede orgán, jehož rozhodnutí se důvod obnovy týká; týká-li se důvod obnovy řízení rozhodnutí správních orgánů prvního i druhého stupně, provede nové řízení správní orgán prvního stupně.

Z uvedeného plyne, že uplatnění obnovy řízení představuje možnost zásahu do existence pravomocného správního rozhodnutí. Obnova řízení je tak mimořádným způsobem přezkoumání rozhodnutí, který se uplatňuje tehdy, jestliže se po správním řízení, které bylo ukončeno pravomocným rozhodnutím, zjistí závady ve skutkových zjištěních nebo procesní vady, které měly nebo mohly mít podstatný vliv na již pravomocné rozhodnutí. Dále je nesporné, že řízení o obnově se skládá ze dvou stadií, a to stadia, kdy se rozhoduje o tom, zda se k návrhu obnovy řízení povolí, nebo se tato z úřední povinnosti nařídí, a stadia, kdy správní orgán již v obnoveném řízení vydá nové rozhodnutí. V prvním stadiu (řízení o povolení nebo nařízení obnovy – *iudicium rescindens*) správní orgán, který ve věci rozhodl

v posledním stupni, posuzuje, zda jsou splněny podmínky obnovy řízení. V tomto stadiu tedy správní orgán nezkontroluje meritorně pravomocné rozhodnutí, ale pouze rozhoduje o tom, zda se obnova povolí nebo nařídí. Teprve po povolení nebo nařízení obnovy nastupuje druhé stadium (obnovené řízení – iudicium rescissorium), v němž se znovu rozhoduje o věci, o které již bylo rozhodováno v původním řízení. Z výše uvedeného je tak nutno dovodit, že v řízení o povolení obnovy správní orgán zkoumá jen a pouze podmínky její přípustnosti, a to s ohledem na zákonem stanovené podmínky obsažené v § 62 odst. 1 písm. a) až e) správního řádu. Pokud tedy je žalobou napadeno rozhodnutí vydané v prvním stadiu řízení o obnově, lze v ní pouze namítat, že existují podmínky přípustnosti obnovy řízení z hlediska citovaného zákonného ustanovení.

Žalobkyně spatřovala naplnění důvodů pro povolení obnovy řízení dle § 62 odst. 1 písm. c) správního řádu zejména v tom, že z oznámení o zahájení řízení o změně stavby před dokončením nevyplýval zřetelně rozsah zamýšlených změn. V tom spatřovala nesprávnost postupu správního orgánu, v důsledku kterého se nemohla zúčastnit správního řízení. S tímto názorem žalobkyně se však Nejvyšší správní soud nemohl ztotožnit. Z obsahu správního spisu lze totiž učinit nesporným, že stavební úřad od počátku řízení o změně stavby před jejím dokončením jednal s žalobkyní jako s účastníkem řízení. Popis předmětu řízení obsažený v oznámení o zahájení tohoto řízení ze dne 31. 10. 2001 je natolik srozumitelný, že žalobkyni muselo být alespoň v obecné rovině zřejmé, oč v tomto řízení půjde. Pokud chtěla zjistit další podrobnosti, skutečně nic jí nebránilo v tom, aby se pracovníků stavebního úřadu dotázala, ať už jakoukoliv formou, na věci, které by ji zajímaly. Mohla také navštívit stavební úřad osobně a seznámit se s podklady. Jenom tak by totiž mohla spolehlivě zjistit, zda správní spis před vydáním rozhodnutí obsahuje i potřebnou projektovou dokumentaci. Pokud žalobkyně v kasační stížnosti namítá absenci této dokumentace ve správním spise, není toto její tvrzení pro otázku posouzení přípustnosti obnovy řízení ze shora uvedených důvodů vůbec relevantní, a to bez ohledu na včasnost či opožděnost této námítky. Žalobkyni totiž nesprávným postupem správního orgánu odňata možnost účastnit se správního řízení nebyla. Naopak, žalobkyně o zahájení tohoto řízení, stejně jako o možnosti zúčastnit se jej a o formách této účasti, byla správním orgánem řádně informována. Zůstala však nečinná a tím se o možnost obhajoby svých práv sama připravila. Ostatně nereagovala nijak ani na rozhodnutí, kterým stavební úřad změny stavby povolil a které jí bylo řádně doručeno. Toto rozhodnutí přitom obsahovalo podrobnější informace o chystaných změnách stavby a žalobkyně měla možnost je napadnout odvoláním. Právě v něm mohla například namítnout tvrzené pochybení stavebního úřadu při nedodržení postupu dle § 33 odst. 2 správního řádu a toto pochybení mohlo být v odvolacím řízení napraveno. Nic z toho však stěžovatelka neučinila. V souvislosti s tím považuje Nejvyšší správní soud za vhodné připomenout jednu ze zásad římského práva *vigilantibus iura* (právo svědčí ostražitým či každý necht' si střeží svá práva sám). Podmínky stanovené ustanovením § 62 odst. 1 písm. c) správního řádu pro obnovu řízení tak dle Nejvyššího správního soudu naplněny nebyly.

Pokud jde o důvody obnovy řízení stanovené v § 62 odst. 1 písm. a) správního řádu je na místě připomenout, že pro nové skutečnosti či důkazy se obnovuje řízení jen za předpokladu, že vyšly najevo po právní moci rozhodnutí a že je účastník v původním řízení buď vůbec neznal, nebo je bez své viny nemohl uplatnit. Novými skutečnostmi a důkazy je tedy třeba rozumět takové skutečnosti a důkazy, které v době rozhodování správního orgánu reálně existovaly, respektive mohly být reálně provedeny, ale správnímu orgánu, ani účastníkům nebyly známy. Existenci takového důkazu či skutečnosti však žalobkyně fakticky vůbec netvrdila. S ohledem na shora uvedené je totiž zřejmé,

že zjištění žalobkyně učiněné v dubnu 2002 o rozsahu základů budovaného domu takový důkaz nebo skutečnost prostě představovat nemůže. Prokázána nebyla ani existence jiného takového důkazu či skutečnosti.

Nedůvodnou se tak ukázala stížní námitka týkající se nedostatečně zjištěného skutkového stavu věci uplatněná dle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., neboť jak již shora uvedeno, tato stížní námitka se ve svém důsledku netýkala otázky existence zákonných podmínek pro povolení obnovy řízení. Krajský soud nepochybil, když skutkový stav věci zjištěný správními orgány považoval pro své rozhodnutí za úplný a nepovažoval za nutné jej doplnit. Ze stejného důvodu se Nejvyšší správní soud nemusel zabývat namítaným nesprávným posouzením právních otázek soudem týkajících se posouzení včasnosti uplatnění námitek ohledně absence projektové dokumentace a porušení § 33 odst. 2 správního řádu v řízení o změně stavby. Přezkum těchto stížních námitek by totiž byl zcela nadbytečným, protože zodpovězení právních otázek, jejichž nesprávného posouzení soudem se žalobkyně domáhala, bylo pro posouzení zákonnosti napadeného rozhodnutí žalovaného zcela nepodstatné. Pokud se však přesto krajský soud posouzením těchto otázek zabýval, nezpůsobilo to takovou vadu jeho rozsudku, pro kterou by bylo nutno jej rušit, neboť to nemělo vliv na správnost právních závěrů soudu ve věci samé. Nejvyšší správní soud tedy neshledal vady tohoto rozsudku ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Stejně tak nepovažoval tento rozsudek za nepřezkoumatelný dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., ať už pro jeho nesrozumitelnost, nebo pro nedostatek důvodů. Ostatně tato stížní námitka byla velmi obecná, podpořená pouze odkazem na rozpor odůvodnění napadeného rozsudku s ustanovením § 157 odst. 2 občanského soudního řádu. Při vědomí, že citované ustanovení tohoto procesního předpisu se dle § 64 s. ř. s. použije pro řízení ve správním soudnictví toliko přiměřeně, nedospěl k závěru, že by krajský soud zásadám formulovaným v tomto ustanovení v přezkoumávané věci nedostál v míře způsobující nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku.

Nejvyšší správní soud rovněž nepřehlédl, že žalobkyně navrhla, aby kasační stížností byl přiznán odkladný účinek ve smyslu § 107 s. ř. s. O této žádosti však samostatně nerozhodoval, neboť rozhodl přímo ve věci samé.

Z výše uvedených důvodů nepřisvědčil Nejvyšší správní soud žádné ze stížních námitek stěžovatelky. Dospěl tak k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s.ř. s.).

Žalobkyně nedosáhla v řízení procesního úspěchu, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 120, § 60 odst. 1 s. ř. s.), žalovanému náklady řízení o kasační stížnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně 21. června 2006

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu